

Målbeskrivning Endokrinologi/Endokrinkirurgi termin 6

Efter kursen ska studenten:

Kunskap och förståelse

ENDOKRIN

- Kunna etiologi, basal patofysiologi, sjukdomsbild samt principer för diagnostik och behandling för de vanligaste endokrina sjukdomstillstånden såsom kolloid struma, hypo- och hypertyreos (inklusive endokrin oftalmopati), hypo- och hyperkalcemi, binjurebarksvikt och osteoporos
- Kunna symptombild och akutbehandling vid potentiellt livshotande tillstånd som binjurebarkinsufficiens och svåra elektrolytrubbningar
- Kunna endokrina orsaker till rubbningar i vatten-/elektrolyt-/syrabasbalans, särskilt hyponatremi
- Känna till etiologi och sjukdomsbild samt principerna för behandling vid mera ovanliga endokrina tillstånd, dvs sköldkörtelcancer, hypofystumörer (inklusive Cushing, akromegali och prolaktinom), hypofysinsufficiens (inklusive diabetes insipidus), hyperaldosteronism, hirsutism, manlig hypogonadism, feokromocytom, tyreotoxisk kris, insulinom, autoimmunt polyglandulärt syndrom samt osteomalaci
- Känna till vilka tillstånd som kännetecknar multipel endokrin neoplasi typ I och IIa+b (MEN I och IIa+b) samt tumörgenerna som orsakar dessa syndrom. Känna till när man bör misstänka och hur man diagnostiserar dessa syndrom.
- Översiktligt känna till begreppet transsexualism och behandling med manligt könshormon

DIABETES

- Kunna etiologi, basal patofysiologi, sjukdomsbild, diagnostik, sjukdomsförlopp och grundläggande principer för behandling av diabetes mellitus typ 1 och typ 2
- Kunna symtombild och akutbehandling vid potentiellt livshotande tillstånd som hypoglykemi, diabetisk ketoacidosis, hyperglykemiskt hyperosmolärt syndrom samt euglykem ketoacidosis
- Kunna behandlingsprinciper och kontroll av mikrovaskulära komplikationer vid diabetes mellitus såsom diabetisk oftalmopati, neuropati och nefropati
- Kunna behandlingsprinciper och kontroll av makrovaskulära komplikationer vid diabetes mellitus. Ska ha grundläggande kunskaper om behandling av blodtryck, hyperlipidemi samt övrig kardiovaskulär prevention vid diabetes
- Känna till diabetesmanifestationer från senor, leder samt prevention av diabetiska fotproblem
- Känna till hjälpmedel för patienter med diabetes
- Känna till etiologi, basal patofysiologi, sjukdomsbild och diagnostik vid nedsatt glukostolerans, LADA, monogen diabetes och sekundär diabetes
- Känna till den globala epidemiologin avseende fetma och diabetes typ 1 och typ 2

Färdighet och förmåga

ENDOKRIN

- Kunna ta relevant anamnes och status för patient med misstänkt endokrin sjukdom
- Kunna initiera akutbehandling vid binjurebarkinsufficiens och svåra elektrolytrubbningar
- Kunna diagnosticera och behandla hypotyreos
- Kunna diagnostik och initial handläggning av hypertyreos och hyperparatyreoidism
- Kunna utföra inspektion och palpation av sköldkörteln
- Kunna handläggning av knöl i sköldkörteln
- Kunna diagnostik och handläggning av incidentalom i binjure
- Kunna upprätta en åtgärdsplan inklusive basal utredning och vidareremittering vid mera ovanliga endokrina tillstånd enligt ovan (se under ”Kunskap och förståelse”)

DIABETES

- Kunna ta relevant anamnes och status för patient med misstänkt diabetes mellitus
- Självständigt kunna initiera akutbehandling vid akut hypoglykemi, diabetisk ketoacidosis och hyperglykemiskt hyperosmolärt syndrom
- Kunna diagnosticera och initiera behandling vid nydebuterad diabetes
- Kunna genomföra screening och diagnostik av diabetesnefropati
- Kunna principer för screening och diagnostik av diabetesretinopati
- Kunna undersöka och bedöma en diabetesfot med avseende på förekomst av perifer neuropati, osteopati, ischemi samt sår och infektion. Ha kännedom om hur en adekvat cirkulationsutredning genomförs samt vilka eventuella revaskulariseringsåtgärder som kan erbjudas patienten
- Kunna ge kost- och livsstilsråd vid diabetes, fetma och övervikt
- Kunna ge råd för egenbehandling och injektionsteknik vid diabetes mellitus
- Kunna redogöra för olika farmakologiska behandlingsalternativ vid typ 1 och typ 2 diabetes (olika insulinregimer, orala diabetespreparat samt GLP-1 agonister)
- Kunna visa förståelse för livssituationen vid insulinbehandlad diabetes, inkl. balansgången mellan hypoglykemifrekvens och god metabol kontroll, sociala konsekvenser, yrkesval, etc
- Kunna på ett tydligt sätt förklara diabetessjukdomens patofysiologi, komplikationer och behandling samt motivera till livsstilsförändringar och följsamhet till behandling

Målbeskrivning maligna och benigna bröstsjukdomar T6

Både bröstcancer och benigna brösttumörer handläggs huvudsakligen primärt av kirurger. Diagnostik, operationsplanering och adjuvant onkologisk behandling diskuteras vid multidisciplinära ronder. Bröstcancer är en vanlig cancerform och benigna bröstförändringar drabbar många kvinnor. De flesta läkare stöter på dessa patienter och bör vara förtroga med framför allt den primära handläggningen av "knöl i bröstet".

Mål:

Studenterna skall efter denna placering kunna

- Känna till epidemiologi och prognos för bröstcancersjukdomen
- Känna till epidemiologi och prognos för benigna bröstförändringar
- Palpera bröst och lymfkörtelstationerna på halsen och i axillerna
- Genomföra en initial utredning med adekvata differentialdiagnostiska överväganden för patienter med bröstförändring
- Kunna redogöra för begreppet trippeldiagnostik
- Känna till kirurgiska och onkologiska behandlingsalternativ